

Sygn. akt VII U 290/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2023r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

Protokolant: st. sekretarz sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 czerwca 2023r. w Warszawie

sprawy E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeniesienie odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu składek

na skutek odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 23 grudnia 2019 roku, nr (...)

z dnia 13 lipca 2022 roku, nr (...)

umarza postępowanie w części, w jakiej zaskarżona decyzja z dnia 23 grudnia 2019 roku, nr (...) została zmieniona przez decyzję z dnia 13 lipca 2022 roku, nr (...);

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że:

ustala zobowiązania zmarłego w dniu 9 grudnia 2014 roku płatnika składek J. K. na dzień otwarcia spadku z tytułu:

składek na ubezpieczenia społeczne za miesiące od października 2010r. do grudnia 2010r., od marca 2011r. do maja 2011r. i za grudzień 2011r. oraz z tytułu należnych od nich odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r.;

składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od października 2010r. do listopada 2010r., od marca 2011r. do maja 2011r., od grudnia 2011 roku do lipca 2012r. i za wrzesień 2014r., z tytułu należnych od nich odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r. oraz z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 52,80 zł (pięćdziesiąt dwa złote osiemdziesiąt groszy);

składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od października 2010r. do listopada 2010r., od lutego 2011 roku do maja 2011 roku i za grudzień 2011 roku, z tytułu należnych od nich odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r. oraz z tytułu kosztów upomnienia w kwocie 44 zł (czterdzieści cztery złote);

orzeka, że E. S. jako spadkodawca płatnika J. K. ponosi odpowiedzialność za zobowiązania określone w punkcie 1;

oddala odwołania E. S. w pozostałym zakresie;

przyznaje adw. J. B. ze Skarbu Państwa – kasa Sądu Okręgowego Warszawa – Praga kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) powiększoną o podatek od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej E. S. z urzędu.

UZASADNIENIE

W dniu 27 stycznia 2020r. E. S. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 23 grudnia 2019r., nr (...), określającej wysokość jej zobowiązań jako spadkobiercy za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek przez J. K..

Uzasadniając swe stanowisko, odwołująca się zakwestionowała ustalenia ZUS, że jeżeli złożone przez nią oświadczenie w Urzędzie Skarbowym w zakresie aktywów spadku wskazuje, że kwota aktywów jest wyższa niż należność dochodzona przez ZUS, to istnieją podstawy do ściągnięcia tej kwoty. Tymczasem deklarację o stanie spadku odwołująca się składała, nie znając jego pełnej wartości i składu, gdyż te kwestie nadal są przedmiotem ustaleń. Ponadto do Sądu Rejonowego w Wołominie został złożony wniosek o spis inwentarza i dotychczas nic się w sprawie nie wydarzyło, sąd nie zarządził spisu inwentarza. Odwołująca się nie ma zatem wiedzy o tym, co wchodziło w skład majątku spadkowego i jaka jest ogólna wysokość aktywów i pasywów. Dodatkowo wskazała, że kwestionuje wysokość wyliczonych przez ZUS należności (odwołanie z dnia 27 stycznia 2020r., k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z 24 lutego 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., wskazując że płatnik składek J. K. prowadził działalność gospodarczą od 1 stycznia 1999r. do 12 września 2012r. oraz od 10 września 2014r. do 11 września 2014r. Z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej zobowiązany był do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Z powyższego obowiązku nie wywiązał się. W dniu 9 grudnia 2014r. zmarł. Analiza konta wykazała zaległość z tytułu nieopłaconych składek na:

ubezpieczenia społeczne za okres od 10.2010r. do 12.2011r. – 37.102,56 zł

- z tytułu odsetek naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r. - 15.675,00 zł

- z tytułu kosztów egzekucyjnych - 736,20 zł

ubezpieczenie zdrowotne za okres od 10.2010r. do 09.2012r. – 17.660,01 zł

- z tytułu odsetek naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r. - 7.049,00 zł

- z tytułu kosztów egzekucyjnych - 183,70 zł

- z tytułu kosztów upomnienia - 123,20 zł

Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – 2.966,45 zł

- z tytułu odsetek naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r. - 1.258,00 zł

- z tytułu kosztów egzekucyjnych - 84,10 zł

- z tytułu kosztów upomnienia - 88,00 zł.

W dalszej części organ rentowy wyjaśnił, że zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 9 maja 2018r., wydanym w sprawie o sygn. akt I NS 1428/17, spadek po zmarłym J. K. na podstawie ustawy w całości z dobrodziejstwem inwentarza nabyła E. S.. W dniu 19 września 2019r. organ rentowy skierował zawiadomienie o wszczęciu postępowania (doręczone 26 września 2019r.), a w dniu 9 października 2019r. spadkobierczyni została poinformowana o zakończeniu postępowania dowodowego i przysługującym prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. E. S. nie skorzystała z przysługującego prawa do czynnego uczestnictwa w toczącym się

postępowaniu i nie przedstawiła dowodów i wyjaśnień w sprawie. Organ rentowy w dniu 23 grudnia 2019r. wydał więc decyzję, od której E. S. złożyła odwołanie, w którym podniosła, że w związku ze złożonym wnioskiem do Sądu Rejonowego w Wołominie o przeprowadzenie spisu inwentarza, nie zna pełnej wartości i składu spadku, ponieważ jest ono jeszcze przedmiotem ustaleń. Zakwestionowała także wysokość zadłużenia, nie precyzując jednak zarzutu.

Organ rentowy wyjaśnił, iż w dniu 9 sierpnia 2019r. skierował do odwołującej się pismo w celu uzyskania dokumentów świadczących o nabyciu spadku. Do pisma z dnia 10 września 2019r. E. S. dołączyła kserokopię postanowienia Sądu Rejonowego w Wołominie o stwierdzeniu nabycia spadku oraz kserokopię dokumentu o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych, które przekazała do Naczelnika Urzędu Skarbowego w W.. Zgodnie z załączonymi dokumentami w skład masy spadkowej wchodzi nieruchomości nr KW (...) o powierzchni 14.392 m² położona w M., nieruchomości nr KW (...) o powierzchni 1.932 m² położona w M. oraz budynki pod działalność położone w M. przy ul. (...). E. S. wskazała, że łączna wartość nabytych rzeczy lub praw majątkowych wchodzących w skład masy spadkowej wynosi 1.905.500 zł. W trakcie prowadzonego postępowania nie przedstawiła dokumentów potwierdzających fakt toczącego się przed Sądem Rejonowym w Wołominie postępowania w sprawie spisu inwentarza. Uzyskanie dokumentu w postaci wykazu spisu inwentarza nie jest jednak niezbędne, gdy wartość majątku spadkowego została ustalona za pomocą innych środków dowodowych. Zgłoszenie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych na formularzu SD-Z2 składają osoby, które otrzymały spadek lub darowiznę od osoby z kręgu najbliższej rodziny. W przekazanym przez E. S. dokumencie o nabyciu własności rzeczy lub praw majątkowych stan czynny spadku jest wyższy od wysokości zobowiązań zmarłego płatnika J. K.. Brak jest informacji o istnieniu długów i ciężarów obciążających nabyte rzeczy lub prawa majątkowe.

Zakład wskazał, że zgodnie z art. 97 § 1, art. 98 § 1, § 2 pkt 1 i 2, art. 100 oraz art. 101 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. (Dz. U. z 2019r., poz. 300 ze zm.) w związku z art. 31 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. (Dz. U. z 2019r., poz. 300 ze zm.) spadkobiercy podatnika (płatnika), z zastrzeżeniem § 1a, 2 i 2a, przejmują przewidziane w przepisach prawa podatkowego (ubezpieczeniowego) majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy. Do odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego o przyjęciu i odrzuceniu spadku oraz o odpowiedzialności za długi spadkowe. Zgodnie z art. 1031 § 2 k.c. oraz art. 1034 § 1 k.c. w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Do chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe (odpowiedź na odwołanie z dnia 24 lutego 2020r., k. 4-5 a.s.).

W toku postępowania prowadzonego w sprawie odwołania od decyzji z dnia 23 grudnia 2019r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję z dnia 13 lipca 2022r., w której częściowo zmienił zaskarżoną decyzję odnośnie okresu i kwoty zaległości. Od tej decyzji E. S. również złożyła odwołanie, wnosząc o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy o sygnaturze akt VII U 290/20. Wskazała, że przed Sądem Okręgowym Warszawa – Praga toczy się postępowanie dotyczące decyzji z dnia 23 grudnia 2019r. oraz że organ rentowy wydał decyzję z dnia 13 lipca 2022r. po zaskarżeniu przez nią wcześniejszej decyzji w tym samym przedmiocie. Pomiął przy tym, że w sprawie z odwołania od decyzji z dnia 23 grudnia 2019r. toczy się postępowanie i decyzja nie jest ostateczna, a zmiany powinien dokonać Sąd. W efekcie działania organu rentowego mogłoby dojść do sytuacji, w której obowiązywałyby dwa rozstrzygnięcia sądu w tej samej sprawie (odwołanie z dnia 27 lipca 2022r., k. 3-4 akt sprawy o sygn. VII U 940/22).

Sąd w dniu 8 września 2022r., działając podstawie art. 219 k.p.c., połączył sprawy dotyczące odwołania E. S. od decyzji z dnia 23 grudnia 2019r. i z dnia 13 lipca 2022r., zarejestrowane pod sygnaturami VII U 290/20 i VII U 940/22 celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (zarządzenie z dnia 8 września 2022r., k. 13 akt sprawy o sygn. VII U 940/22).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. – ojciec odwołującej się E. S. – prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 stycznia 1999r. do 12 września 2012r. oraz od 10 września 2014r. do 11 września 2014r. (okoliczności bezsporne, a dodatkowo:

odpis skrócony aktu urodzenia, k. 8 akt o sygn. I Ns 536/17). Posiadał zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, dotyczące prowadzonej działalności gospodarczej. W związku z tym na adres w M. przy ulicy (...) były do niego wysyłane upomnienia i tytuły wykonawcze. Upomnieniami z dnia 27 stycznia 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wzywał J. K. do uregulowania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące październik i listopad 2010r. Powyższe upomnienia zostały przez płatnika składek odebrane osobiście w dniu 1 lutego 2011r. (upomnienie wraz z potwierdzeniem odbioru – nienumerowane karty akt ZUS). W dniu 12 kwietnia 2011r. zostały wystawione tytuły wykonawcze:

- nr (...) - obejmujący składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3.141,20 zł za październik 2010r.,
- nr (...) – obejmujący składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3.453,10 zł za listopad 2010r.,
- nr (...) – obejmujący składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.190,30 zł za październik 2010r.,
- nr (...) – obejmujący składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.187,30 zł za listopad 2010r.,
- nr (...) – obejmujący składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 270,30 zł za październik 2010r.,
- nr (...) – obejmujący składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 297,10 zł za listopad 2010r.

Powyższe tytuły zostały osobiście odebrane przez J. K. w dniu 21 kwietnia 2011r. (tytuły wykonawcze z dnia 12 kwietnia 2011r., potwierdzenie odbioru podpisane 21 kwietnia 2011r. – k. 1-19b akt ZUS).

Kolejne tytuły wykonawcze z dnia 30 czerwca 2011r. o poniższych numerach odnosiły się do:

- nr (...) - składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3.160,20 zł za grudzień 2010r.,
- nr (...) - składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3.704,20 zł za styczeń 2011r.,
- nr (...) - składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3.028,60 zł za luty 2011r.,
- nr (...) - składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.105,60 zł za grudzień 2010r.,
- nr (...) - składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.294,00 zł za styczeń 2011r.,
- nr (...) - składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.063,90 zł za luty 2011r.,
- nr (...) - składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 271,90 zł za grudzień 2010r.,
- nr (...) – składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 318,70 zł za styczeń 2011r.,
- nr (...) – składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 260,60 zł za luty 2011r.

Spośród wskazanych tytułów, tytuły wykonawcze o numerach (...) i (...) zostały doręczone w dniu 15 lipca 2011r. (tytuły wykonawcze z 30 czerwca 2011r., wydruk z systemu ZUS z datą doręczenia 15 lipca 2011r., k. 21-55 akt ZUS).

Kolejne tytuły wykonawcze z dnia 31 sierpnia 2011r. o poniższych numerach dotyczyły:

nr (...) - składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 2.921,00 zł za marzec 2011r.,

nr (...) - składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3.730,50 zł za kwiecień 2011r.,

nr (...) - składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3.675,40 zł za maj 2011r.,

nr (...) - składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.023,10 zł za marzec 2011r.,

nr (...) - składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.211,60 zł za kwiecień 2011r.,

nr (...) - składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.206,40 zł za maj 2011r.,

nr (...) - składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 250,90 zł za marzec 2011r.,

nr (...) - składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 321,00 zł za kwiecień 2011r.,

nr (...) – składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 321,20 zł za maj 2011r.

Wymienione tytuły wykonawcze zostały doręczone J. K., który własnoręcznym podpisem potwierdził ich odbiór w dniu 9 września 2011r. (tytuły wykonawcze z dnia 31 sierpnia 2011r. wraz z potwierdzeniem odbioru, k. 57-91 akt ZUS).

Upomnieniami z dnia 22 sierpnia 2011r. i 30 września 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wezwał J. K. do uregulowania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiące czerwiec, lipiec i sierpień 2011r. Nie wiadomo, czy i kiedy zostały one doręczone adresatowi (upomnienia z 22 sierpnia 2011r. i z 30 września 2011r., nienumerowane karty akt ZUS).

W dniu 21 listopada 2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wystawił tytuły wykonawcze o poniższych numerach, które odnosiły się do:

nr (...) - składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości 3.082,60 zł za czerwiec 2011r.,

nr (...) - składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.051,10 zł za czerwiec 2011r.,

nr (...) - składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 265,20 zł za czerwiec 2011r.,

nr (...) – składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości 2.638,00 zł za lipiec 2011r. oraz za sierpień 2011r. w wysokości 2.501,60 zł,

nr (...) – składek na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 934,60 zł za lipiec 2011r. oraz za sierpień 2011r. w wysokości 927,40 zł,

nr (...) – składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 214,20 zł za lipiec 2011r. oraz za sierpień 2011r. w wysokości 215,20 zł.

Organ rentowy dysponuje wydrukiem zatytułowanym „potwierdzenie odbioru” doręczenia powyższych tytułów, który nie jest podpisany przez odbiorcę oraz nie posiada pieczętki placówki oddawczej. Na wydruku znajduje się adnotacja, że przesyłka została odebrana przez pełnoletniego domownika w dniu 30 listopada 2011r., podpis określono jako nieczytelny (tytuły wykonawcze z dnia 21 listopada 2011r. wraz z wydrukiem „potwierdzenie odbioru”, k. 93-109b akt ZUS).

Upomnieniami o numerach (...), (...), (...) z dnia 16 lutego 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wzywał J. K. do uregulowania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za grudzień 2011r. Powyższe upomnienia zostały wysłane do płatnika składek, jednak z uwagi na niepodjęcie przesyłki i jej awizowanie zostały zwrócone do nadawcy w dniu 13 marca 2012r. (upomnienia wraz z potwierdzeniem odbioru – nienumerowane karty akt ZUS).

W dniu 28 marca 2012r. organ rentowy wystawił tytuły wykonawcze o poniższych numerach, które dotyczą składek za grudzień 2011r.:

nr (...) - na ubezpieczenie społeczne w wysokości 1.511,60 zł,

nr (...) - na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 639,50 zł,

nr (...) - na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w wysokości 130,10 zł.

Organ rentowy dysponuje wydrukiem zatytułowanym „potwierdzenie odbioru”, który dotyczy doręczenia powyższych tytułów. Nie zawiera on podpisu odbiorcy, a jedynie adnotację o dacie i czytelnym podpisie przez pełnoletniego domownika – córkę, ze wskazaniem daty odbioru jako 10 kwietnia 2012r. (tytuły wykonawcze z dnia 28 marca 2012r. wraz z wydrukiem „potwierdzenie odbioru”, k. 47-57 akt ZUS).

Kolejny wystawiony przez ZUS tytuł wykonawczy z dnia 24 września 2012r. nr (...) dotyczył należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące od stycznia do kwietnia 2012r. w wysokości po 254,60 zł za każdy miesiąc. Kolejny tytuł wykonawczy również z dnia 24 września 2012r. nr (...) obejmował należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące maj i czerwiec 2012r. w wysokości po 254,60 zł za każdy miesiąc. Powyższe tytuły zostały wysłane J. K. na adres przy ul. (...) w M., jednak przesyłka jako niepodjęta w terminie została po awizowaniu zwrócona do nadawcy w dniu 17 października 2012r. (tytuły wykonawcze z dnia 24 września 2012r. oraz koperta ze zwróconą przesyłką, k. 113-115 akt ZUS).

Upomnieniem z dnia 17 września 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wzywał J. K. do uregulowania należności z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne za lipiec 2012r. Powyższe upomnienie zostało wysłane do płatnika składek, jednak z uwagi na niepodjęcie przesyłki i jej awizowanie zostało zwrócone do nadawcy w dniu 10 października 2012r. (upomnienie koperta ze zwróconą przesyłką – nienumerowane karty akt ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w kolejnym upomnieniu z dnia 19 października 2012r. wskazał należności J. K. z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne za sierpień 2012r. Do powyższego upomnienia zostało dołączone nieopisane potwierdzenie odbioru przesyłki (upomnienie wraz z potwierdzeniem odbioru – nienumerowane karty akt ZUS).

Tytuł wykonawczy nr (...), wystawiony w dniu 19 listopada 2012r., określał należność z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne za sierpień 2012r. w wysokości 254,60 zł. Organ rentowy do tego upomnienia dołączył wydruk zatytułowany „potwierdzenie odbioru”, który nie jest podpisany przez odbiorcę, a jedynie widnieje na nim adnotacja, że przesyłka została doręczona adresatowi w dniu 26 listopada 2012r. (tytuł wykonawczy z 19 listopada 2012r. wraz z wydrukiem „potwierdzenie odbioru”, k. 111 akt ZUS).

W dniu 19 stycznia 2015r. został wystawiony tytuł wykonawczy nr (...) obejmujący składki na ubezpieczenie zdrowotne za lipiec 2012r. w wysokości 254,60 zł. W tej samej dacie wystawiono również tytuł wykonawczy nr (...) dotyczący składki na ubezpieczenie zdrowotne za wrzesień 2012r. w wysokości 254,60 zł. Wskazane tytuły zostały wysłane J. K., jednak przesyłki jako niepodjęte w terminie zostały po awizowaniu zwrócone do nadawcy (tytuł wykonawczy z dnia 19 stycznia 2015r. oraz koperta ze zwróconą przesyłką, k. 119 akt ZUS; tytuł wykonawczy z dnia 19 stycznia 2015r. oraz koperta ze zwróconą przesyłką, k. 117 akt ZUS).

J. K. zmarł w dniu 9 grudnia 2014r. Postanowieniem z dnia 9 maja 2018r. Sąd Rejonowy w Wołominie stwierdził, że spadek po zmarłym nabyła na podstawie ustawy w całości z dobrodziejstwem inwentarza jego córka E. S. (odpis

skrócony aktu zgonu J. K., k. 7 akt o sygn. I Ns 536/17; postanowienie z dnia 9 maja 2018r., k. 144 akt o sygn. I Ns 1428/17).

Odwołująca się nabyła w wyniku dziedziczenia po J. K. nieruchomości nr KW (...) o powierzchni 14.392 m² położoną w M., nieruchomości nr KW (...) o powierzchni 1.932 m² położoną w M. oraz budynki pod działalność położone w M. przy ul. (...) (zgłoszenie nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych – akta ZUS).

Pismem z dnia 19 września 2019r. organ rentowy zawiadomił E. S. o wszczęciu postępowania w sprawie przeniesienia odpowiedzialności na nią jako na spadkobiercę J. K. za należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz FGŚP (zawiadomienie o wszczęciu postępowania – akta ZUS). Powyższe pismo zostało odwołującej się doręczone w dniu 26 września 2019r. (potwierdzenie doręczenia – akta ZUS). Następnie pismem z dnia 8 października 2019r. organ rentowy poinformował odwołującą się o zakończeniu postępowania (zawiadomienie o zakończeniu postępowania - akta ZUS).

Decyzją z dnia 23 grudnia 2019r., numer (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w punkcie I określił wysokość zobowiązań zmarłego w dniu 9 grudnia 2014r. J. K. na dzień otwarcia spadku na łączną kwotę 82.926,22 zł, w tym na:

ubezpieczenia społeczne:

- 37.102,56 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 10.2010r.-12.2011r.
- 15.675,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r.
- 736,20 zł - z tytułu kosztów egzekucyjnych

na ubezpieczenie zdrowotne:

- 17.660,01 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 10.2010r.-12.2011r.
- 7.049,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r.
- 183,70 zł - z tytułu kosztów egzekucyjnych
- 123,20 zł - z tytułu kosztów upomnienia

na Fundusz Pracy oraz FGŚP:

- 2.966,45 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 10.2010r.-12.2011r.
- 1.258,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r.
- 84,10 zł - z tytułu kosztów egzekucyjnych
- 88,00 zł - z tytułu kosztów upomnienia.

W punkcie (...) decyzji organ rentowy orzekł, że E. S. ponosi odpowiedzialność jako spadkobierca płatnika J. K. za całość wymienionych w punkcie I zobowiązań. Z kolei w punkcie III decyzji wskazano, że zobowiązania należy wpłacić w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji na wymieniony rachunek bankowy (decyzja ZUS z dnia 23 grudnia 2019r. - akta ZUS).

Od powyższej decyzji E. S. wniosła odwołanie (odwołanie z dnia 27 stycznia 2020r., k. 3 a.s.). W toku postępowania zainicjowanego tym odwołaniem, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję z dnia 13 lipca 2022r., w której

zmienił decyzję z 23 grudnia 2019r. w ten sposób, że określił wysokość zobowiązań zmarłego w dniu 9 grudnia 2014r. płatnika składek J. K. na dzień otwarcia spadku na łączną kwotę 71.293,09 zł, w tym na:

ubezpieczenia społeczne:

- 31.307,93 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 10.2010r.-8.2011r. oraz 12.2011r.
- 13.593,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r.
- 736,20 zł - z tytułu kosztów egzekucyjnych

na ubezpieczenie zdrowotne:

- 15.396,04 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 10.2010r.-8.2011r., od 12.2011r. do 9.2012r. oraz 9.2014r.
- 6.235,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r.
- 183,70 zł - z tytułu kosztów egzekucyjnych
- 123,20 zł - z tytułu kosztów upomnienia

na Fundusz Pracy oraz FGŚP:

- 2.467,92 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres 10.2010r.-8.2011r. oraz 12.2011r.
- 1.078,00 zł - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 9 grudnia 2014r.
- 84,10 zł - z tytułu kosztów egzekucyjnych.
- 88,00 zł - z tytułu kosztów upomnienia.

W pozostałej części decyzja z 23 grudnia 2019r. pozostała bez zmian. W uzasadnieniu decyzji zmieniającej organ rentowy wskazał, że ponownie dokonał rozliczenia konta płatnika i ustalił, że ze względu na brak możliwości podjęcia działań zmierzających do wyegzekwowania należności za okres od 9/2011r. do 11/2011r. uległy one przedawnieniu. Wobec tego zadłużenie wskazane w decyzji wydanej w dniu 23 grudnia 2019r. uległo zmianie (decyzja ZUS z dnia 13 lipca 2022r. – akta ZUS).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wskazanych dokumentów. Część z nich nie budziła wątpliwości stron i Sądu, w części natomiast – szczególnie, jeśli chodzi o dowody doręczenia tytułów wykonawczych i upomnień – konieczna jest szersza analiza i ocena, która zostanie przedstawiona w rozważaniach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy przypomnieć, że organ rentowy w toku postępowania, zainicjowanego odwołaniem E. S. od decyzji z dnia 23 grudnia 2019r., wydał decyzję z dnia 13 lipca 2022r., w której zmienił (obniżył) wysokość zobowiązania, na jakie wskazywała pierwotna decyzja, a tym samym zakres odpowiedzialności odwołującej się. Wobec tego w części żądanie E. S. zostało uwzględnione i dlatego na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c. postępowanie zostało umorzone w tym zakresie. W części zaś, w jakiej decyzja z 23 grudnia 2019r. nie została zmieniona przez decyzję później wydaną, jak również w odniesieniu do tej decyzji, od której także zostało wniesione odwołanie, konieczne było dokonanie oceny jej zgodności z prawem.

E. S., inicjując toczące się postępowanie, wskazywała na argumenty związane z brakiem możliwości przeniesienia na nią odpowiedzialności za zobowiązania składkowe jej spadkodawcy w sytuacji, kiedy – mimo złożenia stosowanego wniosku – sąd nie zarządził spisu inwentarza. W związku ze wskazanymi argumentami odwołującej się oraz mając na względzie postępowanie toczące się w sprawie spisu inwentarza, Sąd zawiesił przedmiotowe postępowanie. Kiedy

jednak okazało się, że w dniu 21 października 2020r. Sąd Rejonowy w Wołominie postanowił o sporządzeniu spisu inwentarza masy spadkowej po J. K., a zarazem poinformował E. S. o konieczności złożenia przez nią wniosku do komornika i obowiązku pokrycia związanych z tym kosztów, postępowanie zostało podjęte. Wprawdzie spis inwentarza nie został sporządzony, ale to na skutek braku stosownego wniosku, który zgodnie z art. 638² k.p.c. powinna skierować do komornika E. S.. Odwołująca się mimo zapytań Sądu dotyczących tej kwestii i pouczeń ze strony tak Sądu Rejonowego w Wołominie, jak i pełnomocnika z urzędu, który został ustanowiony w przedmiotowej sprawie, z takim wnioskiem nie wystąpiła. Wobec tego, biorąc pod uwagę słuszne argumenty ZUS, dotyczące możliwości ustalenia wartości majątku spadkowego w oparciu o dokument o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych, złożony przez E. S. do Naczelnika Urzędu Skarbowego w W. – bez konieczności oczekiwania na spis inwentarza, którego sporządzenie aktualnie zależy już tylko od woli odwołującej się – Sąd ocenił, że możliwe było rozstrzygnięcie w przedmiocie odwołania od decyzji z 23 grudnia 2019r. oraz późniejszej wydanej decyzji z 13 lipca 2022r.

Odwołująca się, poza argumentami dotyczącymi konieczności zakończenia postępowania w sprawie spisu inwentarza, początkowo kwestionowała również istnienie i wysokość zobowiązań przeniesionych na nią w związku ze spadkobranie po zmarłym J. K.. Wskazywała, że nie zostało szczegółowo określone, z czego te zobowiązania wynikają, w tym więc zakresie Sąd prowadził postępowanie dowodowe. Ostatecznie, po złożeniu przez organ rentowy dokumentów potwierdzających należności ujęte w zaskarżonych decyzjach, pełnomocnik E. S. na rozprawie w dniu 19 października 2022r. wskazał, że odwołująca się nie kwestionuje wysokości zobowiązań, a jedynie powołuje się na zarzut ich przedawnienia (protokół rozprawy z dnia 19 października 2022r. - k. 183 a.s.). W tej sytuacji na etapie wyrokowania w sprawie nie była konieczna analiza zarzutu, który został wycofany. Z uwagi na zmianę stanowiska odwołującej się, Sąd wysokości zobowiązań określonych w decyzji nie badał, koncentrując się na jedynym tylko zarzucie dotyczącym przedawnienia należności z tytułu składek. Dokonując jego analizy, trzeba było mieć na względzie, że zaległości składkowe, wyszczególnione w zaskarżonych decyzjach, z racji tego, że dotyczą wielu miesięcy, nie mogły być poddane ocenie łącznie. Ze względu na to, że składki za każdy miesiąc mają różne terminy płatności oraz mogą zaistnieć co do nich przypadki przerwania czy też zawieszenia biegu przedawnienia, to zobowiązanie składkowe dotyczące każdego miesiąca należało przeanalizować oddzielnie.

Przed przystąpieniem do takiej szczegółowej analizy, najpierw należy jednak przypomnieć, że termin przedawnienia należności z tytułu składek na ubezpieczenia na przestrzeni ostatnich lat zmieniał się. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023r. poz. 1230 ze zm. - dalej zwaną u.s.u.s. albo ustawą systemową), należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6. Jednak w okresie od 1 stycznia 2003r. do 31 grudnia 2011r. termin ten wynosił 10 lat. Jest to w przedmiotowej sprawie istotne, gdyż część należności składkowych, objętych decyzjami ZUS, pochodzi z tego okresu, kiedy obowiązywał jeszcze 10 - letni termin przedawnienia. To nie oznacza jednak, że taki należy w przedmiotowej sprawie do tych należności stosować, a to dlatego, że zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 16 września 2011r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378), do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012r. Wedle zasady wynikającej z tego przepisu, do należności składkowych nieprzedawnionych do dnia 1 stycznia 2012r. (a więc z zastosowaniem 10-letniego okresu przedawnienia) ma zastosowanie 5 - letni termin przedawnienia, z tym zastrzeżeniem, że liczy się go nie od daty ich wymagalności, tak jak o tym stanowi art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, ale od dnia 1 stycznia 2012r. Wyjątek od tej zasady ustanawia ust. 2 powołanego przepisu, stosownie do którego jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012r. nastąpiłoby - zgodnie z przepisami dotychczasowymi - wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

W przedmiotowej sprawie żadna z należności składkowych z okresu przed 1 stycznia 2012r. nie przedawniłaby się wedle przepisów dotychczasowych wcześniej niż w przypadku, gdy zastosowane zostaną przepisy zmienione. Wobec tego wyjątek z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i

przedsiębiorców nie ma zastosowania i do tychże należności trzeba stosować 5 – letni termin przedawnienia, z tym że liczony od 1 stycznia 2012r. W takiej sytuacji do przedawnienia najwcześniej mogłoby dojść z dniem 1 stycznia 2017r.

Rozważając, czy przedawnienie nastąpiło, tak w przypadku należności składkowych z 2010r. i 2011r., jak i w odniesieniu do składek należnych za 2012r. i 2014r., należało ocenić, czy nie doszło do określonych w ustawie systemowej sytuacji przerwania bądź zawieszenia biegu terminu przedawnienia. Jednym z przepisów, który reguluje taką sytuację jest powoływany przez organ rentowy art. 24 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z tym przepisem bieg terminu przedawnienia, o którym mowa w ust. 4, ulega zawieszeniu od dnia śmierci spadkodawcy do dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia, nie dłużej jednak niż do dnia, w którym upłynęły 2 lata od śmierci spadkodawcy. W przedmiotowej sprawie, zgodnie z tym przepisem w przypadku każdej z należności składkowych wskazanych w zaskarżonych decyzjach, doszło do sytuacji, że bieg terminu przedawnienia został zawieszony. Zawieszenie nastąpiło na okres 2 lat, liczonych od daty śmierci J. K., a więc od 9 grudnia 2014r. do 9 grudnia 2016r. i nie było zależne od skuteczności doręczeń tytułów wykonawczych bądź innych przesyłek Zakładu, lecz zależało jedynie od faktu śmierci J. K.. Powyższe nie oznacza jednak, że składki, a w każdym razie nie za wszystkie miesiące uwzględnione w decyzjach, nie uległy przedawnieniu. Sąd analizował bowiem także i to, czy nie doszło do zawieszenia biegu przedawnienia zgodnie z innymi przepisami. Na to powoływał się organ rentowy, wskazując art. 24 ust. 5b u.s.u.s. Zgodnie z tym przepisem bieg terminu przedawnienia zostaje zawieszony od pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiło rozpoczęcie potrąceń ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych wypłacanych przez Zakład lub podjęcie pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do ostatniego dnia miesiąca, w którym zakończono potrącenia, lub do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Przepis ten posługuje się sformułowaniem „pierwsza czynność zmierzająca do wyegzekwowania należności z tytułu składek”, nie precyzując co należy przez to rozumieć. Orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz sądów administracyjnych wskazują wiele czynności, które można uznać za pierwszą czynność zmierzającą do wyegzekwowania należności z tytułu składek, podkreślając, że przez taką czynność, o której mowa w art. 24 ust. 5b u.s.u.s., należy rozumieć czynność zmierzającą bezpośrednio do wyegzekwowania zobowiązania, a zatem może to być wystawienie tytułu wykonawczego, dokonanie zajęcia, np. rachunku bankowego, a także pisma kierowane do strony, z których treści czy uzasadnienia wynika bezpośrednio, że zmierzają one do ściągnięcia należności. Taką czynnością, według Sądu Najwyższego, jest również doręczenie upomnienia z zagrożeniem wszczęcia postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Z treści tego przepisu wynika, że postępowanie egzekucyjne nie może być wszczęte bez wcześniejszego doręczenia upomnienia, w związku z czym jest to warunek obligatoryjny i konieczny do tego, by w sposób skuteczny prowadzić egzekucję. Jest więc ono pierwszą i do tego konieczną czynnością zmierzającą do wyegzekwowania należności z tytułu składek, skoro bez doręczenia upomnienia wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie byłoby możliwe. Czynność ta mieści się zatem w dyspozycji art. 24 ust. 5b ustawy systemowej. Innymi słowy - doręczenie takiego upomnienia zawiesza bieg terminu przedawnienia do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Za słusznością takiego stanowiska przemawia porównanie treści art. 24 ust. 5b ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z brzmieniem art. 70 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020r. poz. 1325 ze zm.). Na gruncie zobowiązań podatkowych ustawodawca wyraźnie wskazał, że bieg terminu przedawnienia przerywa dopiero zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony. Tymczasem na gruncie zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne ustawodawca przyjął, że do zawieszenia biegu terminu przedawnienia wystarczające jest podjęcie czynności zmierzającej do wyegzekwowania zaległości. Taką czynnością jest doręczenie upomnienia z zagrożeniem wszczęcia postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 2021r., II USKP 82/21, LEX nr 3352071; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 maja 2022r., III AUa 377/22; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 25 lutego 2013r., sygn. III AUa 1025/12, LEX nr 1293634; wyrok WSA w Olsztynie z 19 maja 2021r., sygn. I SA/OI 205/21, LEX nr 263190205; wyroki WSA w Poznaniu z 14 lipca 2011r., sygn. I SA/Po 829/10, LEX nr 1150528; z 29 marca 2017r., sygn. III SA/Po 1193/16 i z 21 listopada 2019r., sygn. III SA/Po 608/19; wyrok WSA w Szczecinie z 19 lipca 2016r., sygn. I SA/Sz 637/16, LEX nr 2116066; wyrok WSA w Bydgoszczy z 20 marca 2018r., sygn. I SA/Bd 132/18, LEX nr 2495360; wyrok WSA w Gliwicach z 4 grudnia 2019r., sygn. I SA/Gl 768/19, LEX nr 2758598; wyrok WSA w Krakowie z 24 czerwca 2021r., I SA/Kr 598/21, LEX nr 3214265).

Pogląd ten ugruntowany jest również w literaturze przedmiotu (M. Bartoszevska (w:) Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz, pod red. J. Wantoch-Rekowskiego, Lex 2015, Komentarz do art. 24).

Dodatkowo, w związku z argumentami strony odwołującej się, uzależniającymi skuteczność doręczenia tytułu wykonawczego od wcześniejszego wystawienia i doręczenia dłużnikowi upomnienia, Sąd wskazuje, że czynność upominawcza organu egzekucyjnego, uregulowana w przepisach ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, jest elementem procedury egzekucyjnej, nawet jeżeli zgodnie z treścią przepisu jest to dopiero etap poprzedzający egzekucję administracyjną sensu stricto. Ustawodawca w art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wprost przewidział możliwość wszczęcia egzekucji administracyjnej, ale dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia. Brak doręczenia tego upomnienia stanowi podstawę skutecznego zarzutu w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego, określonego w art. 33 § 1 pkt 7 tej ustawy. Zatem, skoro co do zasady postępowanie egzekucyjne nie może być wszczęte bez wcześniejszego doręczenia upomnienia, uznać należy, że stanowi ono obligatoryjny element postępowania egzekucyjnego, bez którego egzekucja administracyjna nie może być skutecznie wszczęta i prowadzona. To nie oznacza jednak, że tytuł wykonawczy doręczony, bez uprzedniego doręczenia dłużnikowi upomnienia, mimo wadliwości takiego działania w świetle przepisów o egzekucji w administracji, nie będzie powodował skutecznego zawieszenia biegu przedawnienia. Tytuł wykonawczy w takim przypadku, gdy upomnienie nie zostało doręczone zgodnie z cytowanymi przepisami wciąż pozostanie pierwszą czynnością zmierzającą do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o jakiej mowa w art. 24 ust. 5b u.s.u.s. Gdyby przeciwne stanowisko strony odwołującej było zasadne, to w zasadzie w każdym przypadku w analogicznych sprawach trzeba byłoby badać, czy upomnienie zostało wcześniej wystawione i doręczone, i to właśnie upomnienie, a nie tytuł wykonawczy byłoby pierwszą i tak naprawdę jedyną czynnością zmierzającą do wyegzekwowania należności z tytułu składek. Jednak orzecznictwo i doktryna takiego stanowiska nie prezentują, wskazując na możliwość przyjęcia, jako opisywanej pierwszej czynności z art. 24 ust. 5b u.s.u.s., wielu różnych działań wierzyciela. Zatem, nawet jeśli w przedmiotowej sprawie zaistniała taka sytuacja, że brak jest dowodu doręczenia upomnienia J. K., a istnieje dowód doręczenia tytułu wykonawczego, to data tego doręczenia powoduje zawieszenie biegu terminu przedawnienia zgodnie z ww. przepisem.

Przechodząc do szczegółowej analizy w zakresie odnoszącym się do zawieszenia biegu terminu przedawnienia w oparciu o art. 24 ust. 5b ustawy systemowej, wstępnie należy wskazać, że słuszne jest stanowisko strony odwołującej, że w aktach sprawy nie ma potwierdzeń odbioru ani przez J. K., ani przez inną upoważnioną osobę, wielu z tytułów wykonawczych czy upomnień dotyczących należności uwzględnionych w zaskarżonych decyzjach. Nie można więc było przyjąć wskazywanych przez organ rentowy dat doręczenia, które miałyby być równoznaczne według Zakładu z datami zawieszenia biegu terminu przedawnienia poszczególnych należności składkowych. Sam fakt, że organ te daty odnotował w swoich bazach danych – poza przypadkami, kiedy strona odwołująca się poszczególnych dat doręczeń nie kwestionowała - nie jest skutecznym dowodem doręczenia tytułu wykonawczego, nie można mówić więc o możliwości zastosowania art. 24 ust. 5b u.s.u.s. W przedmiotowej sprawie zaistniały jednak i takie przypadki, kiedy tytuł wykonawczy zawiera podpisane przez J. K. lub pełnoletniego domownika zwrotne potwierdzenie odbioru, a także takie, gdy do tytułu wykonawczego dołączona została koperta zawierająca informacje o skierowaniu przesyłki do J. K. i o prawidłowej awizacji w świetle k.p.a., co skutkowało tym, że taka przesyłka, choć nie została wydana do rąk adresata bądź jego domownika może zostać uznana za prawidłowo doręczoną w trybie zastępczym. Art. 42 k.p.a. przewiduje, że pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy albo na adres do korespondencji wskazany w bazie adresów elektronicznych (§ 1). Pisma mogą być doręczane również w lokalu organu administracji publicznej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej (§ 2). W razie niemożności doręczenia pisma w sposób określony w § 1 i 2, a także w razie koniecznej potrzeby, pisma doręcza się w każdym miejscu, gdzie się adresata zastanie (§ 3). Z art. 43 k.p.a. wynika z kolei, że w przypadku nieobecności adresata pismo doręcza się, za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorcey domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. O doręczeniu pisma sąsiadowi lub dozorcey zawiadamia się adresata, umieszczając zawiadomienie w oddawczej skrzynce pocztowej lub gdy to nie jest możliwe, w drzwiach mieszkania. Art. 44 k.p.a. przewiduje natomiast fikcję doręczenia, stanowiąc, że w razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43:

operator pocztowy w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012r. - Prawo pocztowe przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej - w przypadku doręczenia pisma przez operatora pocztowego;

pismo składa się na okres czternastu dni w urzędzie właściwej gminy (miasta) - w przypadku doręczenia pisma przez pracownika urzędu gminy (miasta) lub upoważnioną osobę lub organ (§ 1).

Zawiadomienie o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie siedmiu dni, licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia w miejscu określonym w § 1, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata (§ 2). W przypadku niepodjęcia przesyłki w terminie, o którym mowa w § 2, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od daty pierwszego zawiadomienia (§ 3). Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy (§ 4).

Jak wskazuje się w orzecznictwie, zacytowany przepis art. 43 k.p.a. może być stosowany tylko w przypadku skierowania korespondencji na właściwy adres. Ponieważ doręczenie zastępcze wywołuje takie same skutki, jak doręczenie zwykłe do rąk adresata, to przyjęty przez ustawodawcę tryb doręczenia zastępczego określonego w art. 43 k.p.a. wymaga bezwzględnego przestrzegania jego warunków. Uchybienie któremukolwiek z elementów procedury doręczenia zastępczego powoduje, iż nie można skutecznie powołać się na domniemanie doręczenia. Procesowa instytucja doręczenia zastępczego polega nie tyle na domniemaniu, ile oparta jest na konstrukcji fikcji prawnej poprzez uznanie, że nastąpiło doręczenie pisma, które de facto nie miało miejsca. Skuteczność tego trybu doręczenia zastępczego jest obwarowana przesłankami, które muszą wystąpić łącznie: - po pierwsze, ma zastosowanie tylko gdy adresat jest nieobecny w lokalu mieszkalnym, w którym zamieszkuje, co odnosi się do reguły miejsca doręczenia ustanowionej w art. 42 § 1 k.p.a. wskazującej na pierwsze miejsce skutecznego doręczenia pisma osobie fizycznej - doręczenia pisma osobie fizycznej w jej mieszkaniu; - po drugie, pismo przyjmuje za pokwitowaniem dorosły domownik, sąsiad lub dozorca domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. Zastosowanie trybu zastępczego doręczenia uregulowanego w art. 43 k.p.a., ograniczone jest wyłącznie do doręczenia w mieszkaniu strony, która jest nieobecna podczas czynności doręczenia (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 27 maja 2021r., II SA/Ol 243/21).

W przedmiotowej sprawie - biorąc pod uwagę, że ZUS kierował korespondencję na podany przez płatnika składek adres przy ul. (...) w M. i płatnik składek wielokrotnie przesyłki odbierał - to nie ma podstaw do uznania za nieskuteczne doręczenia w trybie zastępczym upomnień czy tytułów wykonawczych, które na ten adres zostały skierowane, ale nie zostały podjęte i zostały zwrócone do nadawcy. Te przesyłki, które są opisane, jeśli chodzi o ich zawartość (zawierają oznaczenie nr tytułów wykonawczych bądź upomnień), zdaniem Sądu, należało więc uznać za skutecznie doręczone z powołaniem się na fikcję doręczenia z art. 44 k.p.a.

Przechodząc do szczegółowej analizy każdej z należności składkowych, rozpocząć należy od składek za październik 2010r., których dotyczą trzy tytuły wykonawcze - nr (...) (składka na ubezpieczenie społeczne), nr (...) (składka na ubezpieczenie zdrowotne) oraz nr (...) (składka na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych). Powyższe tytuły zostały skierowane do J. K. i osobiście przez niego odebrane w dniu 21 kwietnia 2011r. pod adresem przy ul. (...) w M.. Zwrotne potwierdzenie odbioru znajduje się w aktach sprawy. Ponadto spadkodawca odebrał osobiście upomnienia dotyczące tych należności składkowych, a stało się to 1 lutego 2011r., co też jest czynnością zmierzająca do wyegzekwowania należności i powoduje zawieszenie biegu terminu przedawnienia. Wobec tego, biorąc pod uwagę te okoliczności i zawieszenie biegu przedawnienia z uwagi na przepis art. 24 ust. 6 u.s.u.s., czyli okres dwuletni po śmierci płatnika składek, Sąd stwierdził, że w odniesieniu do należności składkowych za październik 2010r. do przedawnienia nie doszło przed wydaniem zaskarżonej decyzji z 23 grudnia 2019r.

Sytuacja jest analogiczna w odniesieniu do należności za listopad 2010r. Tych należności składkowych dotyczą tytuły wykonawcze o numerach: (...) (składka na ubezpieczenie społeczne), (...) (składka na ubezpieczenie zdrowotne) oraz (...) (składka na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych). One również zostały

doręczone J. K. w dniu 21 kwietnia 2011r., a 1 lutego 2011r. J. K. odebrał upomnienia, które odnoszą się do tych składek, a zatem przedawnienie w zakresie tych zobowiązań także nie nastąpiło.

W przypadku należności za grudzień 2010r. sytuacja jest różna w zależności od rodzaju składek za ten miesiąc. Jeśli chodzi o składkę na ubezpieczenie zdrowotne i składkę na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, których dotyczą tytuły wykonawcze o numerach: (...) i (...), to w aktach brak jest potwierdzenia ich odbioru i mimo dwuletniego terminu zawieszenia biegu przedawnienia zgodnie z art. 24 ust. 6 u.s.u.s., do daty wydania zaskarżonej decyzji 23 grudnia 2019r., doszło do upływu pięcioletniego terminu przedawnienia (termin ten biegł od 1 stycznia 2012r. do 8 grudnia 2014r. oraz od 10 grudnia 2016r. do daty wydania decyzji), więc składki te są przedawnione. Jeśli chodzi natomiast o składkę za grudzień 2010r. na ubezpieczenia społeczne, to tej składki dotyczy tytuł wykonawczy nr (...), co do którego organ nie dysponował tradycyjnym zwrotnym potwierdzeniem poczty polskiej i przedstawił wydruk, z którego wynika data odbioru tego tytułu wykonawczego. Strona odwołująca się takiego sposobu wykazania doręczenia spadkodawcy tytułu wykonawczego nie kwestionowała (k. 215 verte a.s.) wskazując, że w tym zakresie został przedstawiony wydruk potwierdzający datę doręczenia, więc Sąd przyjął, że można opierając się na tym wydruku ustalić, że J. K. odebrał tytuł wykonawczy dotyczący składek na fundusz ubezpieczeń społecznych za grudzień 2010r., a nastąpiło to w dniu 15 lipca 2011r., co z kolei wskazuje, że należności z tytułu tych składek nie są przedawnione.

Jeśli chodzi o składki na wszystkie fundusze za styczeń 2011r., to dotyczą ich tytuły nr (...) (składki na ubezpieczenie społeczne), nr (...) (składki na ubezpieczenie zdrowotne) oraz nr (...) (składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych), do których nie dołączono potwierdzeń odbioru. Zarazem w aktach brak jest jakiegokolwiek innego dowodu, który potwierdzałby taki fakt, poza wskazaniem organu rentowego, kiedy doręczenie nastąpiło wedle wewnętrznych ustaleń, to jednak nie jest dla Sądu wiążące, a poza tym było kwestionowane przez stronę odwołującą się. Wobec powyższego mimo uwzględniania dwuletniego okresu zawieszenia biegu terminu przedawnienia z art. 24 ust. 6 u.s.u.s., 5-letni termin przedawnienia upłynął co do tych należności za styczeń 2011r. Podobnie jest w przypadku składek za luty 2011r., których dotyczą tytuły wykonawcze o numerach: (...) (składki na ubezpieczenie społeczne) i (...) (składki na ubezpieczenie zdrowotne). W przypadku tych tytułów także brak jest zwrotnych potwierdzeń odbioru, wobec powyższego zdaniem Sądu składki, o których mowa, również się przedawniły. Jeśli chodzi zaś o składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za analizowany miesiąc, to ich dotyczy tytuł wykonawczy nr (...). W przypadku tego tytułu, podobnie jak w odniesieniu do tytułu nr (...) (grudzień 2010r.), strona odwołująca się nie kwestionowała wydruku z systemu przedstawionego przez organ rentowy (k. 215 verte a.s.), z którego wynika data doręczenia 15 lipca 2011r. Sąd przyjął zatem, że do zawieszenia biegu terminu przedawnienia doszło począwszy od ww. daty, a to z kolei uzasadniało wnioszek, że do przedawnienia tych należności nie doszło.

Odnośnie należności za miesiące marzec, kwiecień i maj 2011r. sytuacja jest identyczna, dlatego zostaną one poddane analizie łącznie. Rozpocząć trzeba od wskazania, że składek za wymienione miesiące na wszystkie fundusze dotyczą tytuły wykonawcze o numerach: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...). Zostały one doręczone J. K., który własnoręcznym podpisem potwierdził ich odbiór w dniu 9 września 2011r. Zwrotne potwierdzenie odbioru wskazuje, czego przesyłka dotyczyła i na tym zwrotnym potwierdzeniu umieszczony został podpis J. K. oraz data 9 września 2011r. W tej sytuacji niewątpliwie już we wskazanej dacie doszło do zawieszenia biegu terminu przedawnienia (dodatkowo zawieszenie w okresie od 9 grudnia 2012r. do 9 grudnia 2016r.), a zatem składki za marzec, kwiecień i maj 2011r. na wszystkie fundusze do daty wydania zaskarżonej decyzji z dnia 23 grudnia 2019r. nie uległy przedawnieniu.

W odniesieniu do miesięcy: czerwiec, lipiec, sierpień 2011r. organ rentowy przedstawił wydruki niezawierające podpisów, które nie spełniają wymogów pocztowego dowodu doręczenia przesyłki i zostały przez stronę odwołującą zakwestionowane. Strona odwołująca się słusznie podniosła, że nikt się nie podpisał na tych potwierdzeniach i jest to tylko wydruk, który wskazuje komu przesyłka została doręczona i w jakiej dacie, ale z racji chociażby braku podpisu osoby odbierającej przesyłkę, nie można uznać, aby te dokumenty spełniały wymogi formalne wymagane od potwierdzenia odbioru. Analizując to zagadnienie, trzeba podkreślić, że w orzecznictwie dokładnie opisano wymogi stawiane pocztowemu dowodowi doręczenia przesyłki, który jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 194

§ 2 Ordynacji podatkowej w związku z art. 3 pkt 20 ustawy z dnia 12 czerwca 2003r. - Prawo pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz. 1188 ze zm.), co oznacza, że stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo stwierdzone. Zwrotne potwierdzenie odbioru jest dowodem, jeżeli zostało prawidłowo sporządzone. W innym razie nie może zostać uznane za dowód. Jeżeli zwrotne potwierdzenie odbioru decyzji nie zawiera wskazania numeru i daty decyzji oraz daty i podpisu osoby doręczającej przesyłkę, to nie zostało ono prawidłowo sporządzone, w związku z czym nie można z tego dowodu wyciągać skutków w postaci daty doręczenia decyzji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 22 maja 2007r., III SA/Wa 4015/06, LEX nr 345902). Dokonanie doręczenia zawsze spoczywa na organie administracyjnym prowadzącym postępowanie w sprawie. Ten organ, a nie inne podmioty, obciąża zatem wadliwość w dokonaniu doręczenia lub w ogóle brak wykonania takiej czynności (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 stycznia 2014r., II OSK 2821/13, LEX nr 1457710).

Wobec powyższego, biorąc pod uwagę podniesione przez odwołującą się zarzuty oraz przedstawione poglądy orzecznictwa, nie można było przyjąć, że dokumenty, o których była mowa, potwierdzają skuteczne doręczenie tytułów wykonawczych o numerach (...), (...), (...), (...), (...), (...), dotyczących składek za miesiące od czerwca do sierpnia 2011r. Nie zostało także wykazane, aby upomnienia dotyczące należności składowych za te miesiące zostały płatnikowi składek doręczone, gdyż dopięte do upomnień potwierdzenia odbioru przesyłek nie zostały opisane w taki sposób, aby można było stwierdzić, że faktycznie dotyczą upomnień obejmujących składki za ww. miesiące. Reasumując, skoro tytuły wykonawcze nie zostały skutecznie doręczone, a zarazem brak jest dowodu doręczenia upomnień, to nie nastąpiło zawieszenie biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 24 ust. 5b u.s.u.s., a jedynie na podstawie art. 24 ust. 6 u.s.u.s. Jednakże ten okres zawieszenia był za krótki, by przyjąć, że składki się nie przedawniły, zatem Sąd stwierdził w zakresie tych składek przedawnienie.

Jeśli chodzi o należności za grudzień 2011r. określone w tytułach wykonawczych nr (...) (składki na ubezpieczenie społeczne), nr (...) (składki na ubezpieczenie zdrowotne), nr (...) (składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych), to nie zawierają one prawidłowych potwierdzeń odbioru i w tym zakresie strona odwołująca się również wskazywała, że wydruki organu rentowego nie zawierają podpisu osoby odbierającej przesyłkę. Zdaniem Sądu, dokument ten nie jest zwrotnym potwierdzeniem odbioru, nie zawiera żadnych podpisów, wobec czego tytuły wykonawcze za grudzień 2011r. nie mogą zostać uznane na tej podstawie za doręczone. Należy jednak wskazać, że w odniesieniu do grudnia 2011r. organ rentowy przedstawił trzy upomnienia o numerach: (...), (...), (...), dotyczące składek na wszystkie fundusze za grudzień 2011 roku oraz kopertę, która zawiera te upomnienia. Z informacji na kopercie umieszczonych wynika, że przesyłka nie została doręczona J. K. bądź pełnoletniemu domownikowi, ale może zostać uznana za skutecznie doręczoną zgodnie z art. 44 k.p.a., została bowiem wysłana na adres spadkodawcy, który widnieje w pozostałych dokumentach - przy ul. (...) w M., była prawidłowo awizowana i została zwrócona do ZUS. W ocenie Sądu z takim sposobem doręczenia wiąże się domniemanie jego skutecznego dokonania, które w niniejszej sprawie nie zostało obalone. W zakresie należności za grudzień 2011r. Sąd przyjął więc, że chociaż nie ma dowodów doręczenia tytułów wykonawczych, to istnieją dowody doręczenia upomnień, co także daje podstawę do przyjęcia, że bieg terminu przedawnienia został zawieszony z dniem 13 marca 2012r. W takiej sytuacji w przypadku miesiąca grudnia 2011r. należności składowe nie przedawniły się.

Jeśli chodzi o składki za styczeń – czerwiec 2012r., to należy wskazać, że są to tylko należności na ubezpieczenie zdrowotne i zostały uwzględnione w dwóch tytułach wykonawczych. Pierwszy z nich o numerze (...) dotyczy składek na FUZ za miesiące od stycznia do kwietnia 2012r., drugi zaś o numerze (...) odnosi się do należności za maj i czerwiec 2012r. ZUS przedstawił kopertę zawierającą te właśnie tytuły wykonawcze i tak jak w odniesieniu do innych przesyłek, które nie zostały doręczone do rąk adresata bądź domownika, należało przyjąć, że doszło do ich skutecznego doręczenia na podstawie art. 44 k.p.a. J. K. nie podjął przesyłki, jednak została ona skierowana na poprawny adres, była prawidłowo awizowana i po wymaganym terminie została do nadawcy zwrócona. Wobec powyższego nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana skuteczność doręczenia tytułów wykonawczych. W związku z tym nastąpiło zawieszenie biegu terminu przedawnienia należności na FUZ za miesiące od stycznia do czerwca 2012r., do przedawnienia nie doszło więc.

W przypadku składki za lipiec 2012r. jedyną należnością, na jaką za ten miesiąc wskazał ZUS w decyzji, była składka na FUZ. Dotyczy jej tytuł wykonawczy o numerze (...) z 19 stycznia 2015r., wystawiony już po śmierci J. K.. Słuszne były zatem uwagi strony odwołującej się, że taki tytuł wykonawczy nie mógł być skutecznie spadkodawcy doręczony, jednak znów trzeba zwrócić uwagę, że wśród upomnień przekazanych przez ZUS znajduje się upomnienie dotyczące należności składkowych za wskazany miesiąc, które nie zostało doręczone do rąk adresata czy domownika, ale w tym zakresie należało przyjąć fikcję doręczenia z dniem 10 października 2012r., analogicznie jak w przypadku wcześniejszych należności. Domniemanie doręczenia tego upomnienia nie zostało obalone, Sąd Okręgowy przyjął więc, że choć tytuł wykonawczy został wystawiony po śmierci J. K., to upomnienie uznane za skutecznie doręczone było tą czynnością, która zawiesiła termin przedawnienia w zakresie należności za lipiec 2012r., a więc przedawnienie nie nastąpiło. Jeśli chodzi zaś o sierpień 2012r., to potwierdzeniem doręczenia tytułu wykonawczego dotyczącego składek na FUZ za ten miesiąc, też jest jedynie wydruk, który nie może skutkować uznaniem, że przesyłka została adresatowi doręczona prawidłowo. Z kolei do upomnienia dotyczącego należności za sierpień 2012r. zostało dopięte potwierdzenie odbioru, jednak nie zostało ono opisane, więc nie można ustalić, jakiej przesyłki dotyczy. To z kolei oznacza, że w przypadku składki na FUZ za sierpień 2012r. nie nastąpiło zawieszenie biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 24 ust. 5b u.s.u.s., a jedynie na podstawie art. 24 ust. 6 u.s.u.s., ale dwuletni okres zawieszenia był zbyt krótkie do tego, by przyjąć, że nie nastąpiło przedawnienie składki.

Składki na FUZ za wrzesień 2012r. dotyczy tytuł wykonawczy nr (...), który został wystawiony po śmierci J. K., nie mógł być mu doręczony, wobec czego organ rentowy nie wykazał, że mogłoby nastąpić zawieszenie biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 24 ust. 5b u.s.u.s. Przedawnienie nastąpiło tylko na podstawie art. 24 ust. 6 u.s.u.s., co również - analogicznie jak w przypadku należności za wcześniejszy miesiąc - powoduje, że do przedawnienia doszło.

Odnosząc się do należności składkowej na FUZ za wrzesień 2014r., wskazać należy, że bez analizy tytułów wykonawczych czy upomnień, można stwierdzić, że termin przedawnienia z całą pewnością nie upłynął. Wynika to z tego, że w przypadku tej składki termin płatności upływał 10 października 2014r. Od 9 grudnia 2014r. do 9 grudnia 2016r. bieg terminu przedawnienia był zawieszony z uwagi na śmierć J. K. na podstawie art. 24 ust. 6 u.s.u.s., natomiast decyzja została wydana w dniu 23 grudnia 2019r. Wobec powyższego po uwzględnieniu okresów, w których bieg terminu przedawnienia nie był zawieszony, 5 – letni okres do daty wydania zaskarżonej decyzji z dnia 23 grudnia 2019r., z całą pewnością jeszcze nie upłynął. Sąd w tym zakresie nie analizował tytułów wykonawczych ani upomnień, ponieważ gdyby nie zostały one doręczone, to i tak nie doszłoby do przedawnienia.

Uwzględniając wskazane okoliczności i argumenty, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił decyzje ZUS. W punkcie (...)1 wyroku zostały na nowo określone te zobowiązania składkowe, które obciążały J. K. i nie przedawniły się, zaś w punkcie (...)2 zostało określone, że zobowiązania te są zobowiązaniami E. S. w związku ze spadkobranie po J. K., przy czym E. S. odpowiada też za odsetki od należności określonych w punkcie (...)1 wyroku, wyliczone według stanu na dzień śmierci zobowiązanego.

Jeśli chodzi o koszty egzekucyjne, które uwzględniono w zaskarżonych decyzjach, to wskazać należy, że Sąd zobowiązał organ rentowy do wykazania, w jaki sposób zostały one wyliczone i z czego wynikają, jednak nie uzyskał odpowiedzi. Organ rentowy odniósł się do tytułów wykonawczych i zajęć rachunków, jednak nie wyjaśnił, w jaki sposób koszty egzekucyjne wyliczył. Zdaniem Sądu strona, którą te koszty obciążają ma prawo szczegółowo, a nie tylko w oparciu o ogólne informacje, wiedzieć, jak te koszty zostały wyliczone. W tym zakresie organ rentowy nie przedstawił nie tylko dowodów, ale także informacji pozwalających Sądowi zweryfikować poprawność tych wyliczeń. Wobec powyższego Sąd kosztów egzekucyjnych nie uwzględnił, zmieniając zaskarżone decyzje. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma podstaw faktycznych i prawnych, aby z tego tytułu stwierdzić odpowiedzialność J. K. i przenieść ją na E. S..

Dokonując oceny poprawności decyzji w odniesieniu do kosztów upomnienia, Sąd miał na względzie, że ich wysokość wynika z treści upomnień, kierowanych przez organ rentowy do J. K., w których wskazana jest kwota każdorazowo wynosząca 8,80 zł. Sąd - biorąc pod uwagę tylko te upomnienia, które zostały skutecznie doręczone adresatowi czy pełnoletniemu domownikowi bądź z uwagi na fikcję doręczeń - ustalił, że takich upomnień dotyczących składek na

FUZ jest sześć. To oznacza, że łączna kwota dotycząca tych upomnień to 52,80 zł (6 x 8,80 zł). Natomiast w przypadku składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, skutecznie doręczonych zostało pięć upomnień, a więc związane z tym koszty to 44 zł (5 x 8,80 zł). Pozostałe upomnienia nie zostały skutecznie doręczone, a w każdym razie Zakład ich doręczenia nie wykazał, koszty z tym związane nie mogły być więc ustalone jako zobowiązania J. K., za które odpowiada E. S..

Z uwagi na okoliczność, że w części, która została omówiona Sąd nie uwzględnił argumentów odwołującej się, w pozostałym zakresie jej odwołania podlegały oddaleniu, o czym orzeczono w punkcie III sentencji wyroku, stosując art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

O przyznaniu pełnomocnikowi odwołującej się kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 8 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2019r. poz. 18 ze zm.), biorąc pod uwagę, że zostały rozpoznane odwołania od dwóch decyzji (każda ze spraw ma odrębny charakter mimo ich połączenia i w każdej z nich nastąpiło ustanowienie pełnomocnika z urzędu). W tej sytuacji koszty należało przyznać w oddzielnie w obu sprawach według stawek liczonych od wartości przedmiotu sporu (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2019r., III UZP 9/19).